

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 17C/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921202258
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Nosková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2022:6921202258.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota, sudkyňou JUDr. Stanislavou Noskovou, v právnej veci žalobkyní: 1/ M. C., rod. Č., nar. XX. XX. XXXX, P.Č.. XXXXXXXXXX, trvale bytom G. P. XXX/XX, I., 2/ N. I., P. Č., nar. XX. XX. XXXX, P.Č.. XXXXXXXXXX, trvale bytom A. XX/XX, C., proti žalovaným: 1/ J. P., P. Č., nar. XX. XX. XXXX, P.Č.. XXXXXXXXXX, trvale bytom F.. O. XXX/X, I., X/ V. W., P. Č., nar. XX. XX. XXXX, P.Č.. XXXXXXXXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, K. K., o určenie že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiťke I. Č., rod. K., zomrelej dňa XX. XX. XXXX, P.Č.. XXXXXXXXXX, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v katastrálnom území Hnúšťa, obec Hnúšťa, okres Rimavská Sobota, par. Č.. XXXX/X. parcela registra "E", druh pozemku - orná pôda, o výmere XXXX M., zapísané na L. Č.. XXXX, patrí do dedičstva po poručiťke I. Č., P. K., nar. XX. XX. XXXX, P.Č.. XXXXXXXXXX, zomrelej V. XX. XX. XXXX.

II. Žalobkyniam s a p r i z n á v a voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% .

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou sa žalobkyne domáhali voči žalovanej 1/ určenia, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva po poručiťke I. Č.C., P. K., nar. XX.XX.XXXX, J.. XX.XX.XXXX. Uvedené odôvodnili tým, že dňa 09.08.1973 umrel Ján Černák, nar. 14.08.1910, naposledy bytom C. Č.. XXX. Rozhodnutím Štátneho notárstva v Rimavskej Sobote sp.zn. V. v dedičskej veci po neb. B. Č., zomrelom bez závetu bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva na základe dedičskej dohody okrem iného aj parcely č. XXXX/X, P., na Lehote pod B ? o výmere 64 árov v užívaní miestneho Jednotného roľníckeho družstva a zdedila ho v celosti manželka I. Č., P. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C. Č.. XXX bez povinnosti vyplatiť spoludedičky, pozostalé dcéry M. C., P. Č., nar. XX.XX.XXXX a N. I., P. Č.Á., nar. XX.XX.XXXX. Obe dcéry, žalobkyne sú aktuálne jediné žijúce dedičky jednak po zomrelom B. Č., ale aj po jeho manželke I. Č., zomrelej dňa XX.XX.XXXX. Na základe vyššie uvedeného rozhodnutia mal byť vykonaný zápis vlastníckeho práva okrem iných aj k danej nehnuteľnosti v prospech dedičky, k čomu ale nikdy nedošlo. Podľa výpisu z L. Č.. XXXX zo dňa 24.08.2020 inkrimovaná roľa na Lehote a síce nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. území I., okres Rimavská Sobota, O..Č. XXXX/X, parcela registra "E", druh pozemku - orná pôda, o výmere XXXX M., bola vo vlastníctve J. P., P. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. M. XXX, I.. Podľa opakovaného výpisu z rovnakého LV zo dňa 25.01.2021 už jeho súčasťou nie je , ale nachádza sa na inom L. Č.. XXXX a jej vlastníkom je už zomrelý B. Č., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom O. XXX, I.a, zomr. V.Ň. XX.XX.XXXX. Ako titul nadobudnutia je vo výpise L. Č.. XXXX zo dňa 06.04.2021 uvedené Opravné uznesenie o dedičstve XD XXX/XXXX. Dedičky vlastnícke právo na B. Č. G.. XX.XX.XXXX a ani na jeho dcéru J. P.K. nikdy nepreviedli a ani im nie je známy spôsob ako B. Č., G.. XX.XX.XXXX vlastníctvo k danej nehnuteľnosti nadobudol. Možno len usudzovať, že v presne nezistenom čase pri zápise vlastníckeho práva k roli na Lehote došlo k zámene totožnosti zomrelého otca žalobkyní B. Č. G.. XX.XX.XXXX, ako skutočného vlastníka a k zápisu vlastníckeho práva nesprávnej

osoby k tejto nehnuteľnosti. Pozemok sa nachádza v strede poľa užívaného bez prestávky od 50-tych rokov 20.storočia Roľníckym družstvom Klenovec. Z čoho je zrejmé, že žalovaná ani jej predkovia ho nikdy užívať nemohli. Zo situácie je zjavný naliehavý právny záujem oboch žalobkyň na usporiadanie vlastníckeho práva k roli na Lehote, keďže napriek tomu, že ju ich matka I. Č. reálne zdedila po svojom manželovi B. Č., G.. XX.XX.XXXX, nestala sa súčasťou dedičstva a jej dedičky vlastnícke právo k nej tiež nenadobudli, nemôžu ju reálne držať, nakladať s ňou, užívať ju a ani brať z nej plody.

2. K podanej žalobe žalobkyne pripojili výpis z L. Č.. XXXX J. XX.XX.XXXX, výpis z LV č. XXXX J. XX.XX.XXXX, výpis z L. Č.. XXXX J. XX.XX.XXXX, Z. J. L. Č.. XXXX J. XX.XX.XXXX, výpis z knihy vlastníctva, odpis V. XXX/XX, Osvedčenie o dedičstve V. XXXX/XX.

X. F. E. A. Č..C.. 17C/11/2021-78 z 10.02.2022 bolo pripustené, aby do konania pristúpila na strane žalovaného V. W., P. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, K. K..

4. Žalobkyne 1/, 2/ súhlasili s tým, aby bolo vo veci rozhodnuté bez nariadenia pojednávania.

5. Žalované 1/, 2/ súhlasili s tým, aby bolo vo veci rozhodnuté bez nariadenia pojednávania. K samotnej žalobe sa nevyjadrili.

6. Nakoľko strany sporu súhlasili s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania s poukazom na § 157 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku ďalej len "CSP") súd na prejednanie veci pojednávania nenariadil (§ 177 ods. 2 písm. b) CSP).

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu, predovšetkým s podanou žalobou, rozhodnutím štátneho notárstva, osvedčením o dedičstve, výpismi z LV a ďalšími listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, pričom zistil tento skutkový stav veci:

8. Z odpisu z rozhodnutia v dedičskej veci po B. Č., J.. XX.XX.XXXX V. XXX/XX J. XX.XX.XXXX bolo zistené, že bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva na základe dedičskej dohody okrem iného aj parcely č. XXXX/X, roľa, na Lehote pod B ? o výmere 64 árov v užívaní miestneho Jednotného roľníckeho družstva a zdedila ho v celosti manželka I. Č.C., rod. K., G.. XX.XX.XXXX, bytom v C. Č.. XXX bez povinnosti vyplatiť spoludedičky, pozostalé V. M. C., P. Č., nar. XX.XX.XXXX a N. I., P. Č., G.. XX.XX.XXXX.

9. Z osvedčenia o dedičstve po neb. B. Č., nar. XX.XX.XXXX sp.zn. V. XXXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, prejednanie novoobjaveného majetku bolo zistené, že sporná nehnuteľnosť nebola jeho súčasťou.

10. Z výpisu z LV č. 2202 zo dňa 21.08.2020 pre okres Rimavská Sobota, obec a katastrálne územie Hnúšťa bolo zistené, že vlastníkom parcely registra "N., O. Č.. XXXX/X o výmere XXXX M. - orná pôda je J. P., G.. XX.XX.XXXX v podiele 1/1, titulom nadobudnutia bolo Osvedčenie o dedičstve XD XXX/XXXX.

11. Z výpisu z L. Č.. XXXX zo dňa XX.XX.XXXX pre okres Rimavská Sobota, obec a katastrálne územie Hnúšťa bolo zistené, že vlastníkom parcely registra "E", O. Č.. XXXX/X o výmere XXXX M. - orná pôda už nie je J. P., nakoľko sa táto parcela na tomto LV už nenachádzala.

12. Z výpisu z L. Č.. XXXX zo dňa 22.01.2021 pre okres Rimavská Sobota, obec a katastrálne územie Hnúšťa bolo zistené, že vlastníkom parcely registra "E", O. Č.. XXXX/X o výmere XXXX M. - orná pôda je B. Č., G.. XX.XX.XXXX, J.. XX.XX.XXXX v podiele 1/1.

13. Z výpisu z L. Č.. XXXX zo dňa 05.04.2021 pre okres Rimavská Sobota, obec a katastrálne územie Hnúšťa bolo zistené, že vlastníkom parcely registra "E", parc Č.. XXXX/X o výmere XXXX M. - orná pôda je B. Č., G.. XX.XX.XXXX, J.. XX.XX.XXXX v podiele 1/1 titulom nadobudnutia Opravného osvedčenia o dedičstve XD XXX/XXXX.

14. Z Osvedčenia o dedičstve A..J.. XD/XXX/XXXX zo dňa 08.06.2011, ktoré si súd zabezpečil zo súdneho registra bolo zistené, že dedičmi po zomrelom B. Č., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX sú J. P. a V. W..

15. Podľa § 123 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“),vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

16. Podľa § 124 Občianskeho zákonníka, všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytujú sa im rovnaká právna ochrana.

17. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

17. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

18. Vzhľadom na skutočnosť, že v danej právnej veci bola podaná žaloba o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, teda o určenie vlastníckeho práva, súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, či je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, že predmetná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po nebohej I. Č.Z., P. K., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX.

19. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany žalobcovho práva, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom prípadne bude musieť nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie.

20. Súdna prax sa ustálila na názore, že určovací žaloba je prípustná pri spornosti práv (právnych vzťahov) k nehnuteľnostiam evidovaných v katastri nehnuteľností, ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže prívodiť zosúladenie evidovaného a právneho stavu. A teda, ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti, žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd") v uznesení zo 16. decembra 2010 sp. zn. XCdo/XXX/XXXX publikovaným aj v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 3/2011 uviedol: "V konaní o žalobe, ktorou sa dedič domáha určenia, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiťovi, ide o posúdenie, či poručiťel bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Navrhované určenie sa tu vzťahuje k okamihu smrti poručiťela a okolnosti, ktoré nastali po tomto okamihu nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu.". V citovanom uznesení sa konkrétne uvádza: "Súdna prax akceptuje žaloby, ktorými sa dedič domáha určenia, že tá - ktorá vec patrí do dedičstva po poručiťovi. V konaní o takých žalobách ide o posúdenie, či poručiťel bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Požadované určenie sa tu vzťahuje ku dňu smrti poručiťela a okolnosti, ktoré nastali po tomto dni, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Treba dodať, že ak súd vyhovie žalobe požadujúcej uvedené určenie a vec je následne prejednaná v konaní o dedičstve ako majetok poručiťela, nepotvrďuje rozhodnutie o dedičstve (osvedčenie o dedičstve), že dedič je v súčasnosti vlastníkom veci. Po smrti poručiťela môžu vo všeobecnosti nastať právne skutočnosti, s ktorými právny poriadok spája vznik vlastníctva niekoho iného (napríklad vydržaním); v konaní, v ktorom sa zisťuje, či určitá vec bola v čase smrti poručiťela v jeho vlastníctve, sú však takéto (neskoršie) skutočnosti právne bezvýznamné."

22. Súd preto dospel k záveru, že je daný naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po zomrelej matke žalobkyň 1/, 2/. Takéto rozhodnutie súdu môže byť podkladom v konaní o dedičstve, ako aj podkladom pre uskutočnenie zmeny zápisu vlastníckych práv v katastri nehnuteľností.

23. Podľa § 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

24. Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že matka žalobkýň 1/, 2/ nadobudla predmetný pozemok na základe rozhodnutia Štátneho notárstva v Rimavskej Sobote sp.zn. V. XXX/XX zo dňa 27.09.1973 po svojom neb. manželovi B. Č.Á., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Vlastnícke právo k predmetnému pozemku bolo zapísané na LV č. 2202 J. P. a následne na L. Č.. XXXX neb. B. Č., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Dedičmi po neb. B. Č. nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX sú žalované 1/, 2/. Žalované 1/, 2/ dané skutočnosti nijako nerozporovali, len sa vyjadrili, že súhlasia s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania, preto súd považoval skutkové tvrdenia žalobkýň za nesporné a žalobe v celom rozsahu vyhovel.

25. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyniam, ktoré mali vo veci úspech v celom rozsahu, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/, 2/ v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník v nadväznosti na ich vyčíslenie žalobcom (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Rimavská Sobota na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 355 ods. 1 a 362 ods. 1, 2 CSP).

Právo podať odvolanie nemajú tí, ktorí sa tohto práva vzdali.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).